

Nieu lied-boeck ghe-naemt den nieuwen en vrolijcken Amstelredamschen doele-vreught

bron

Nieu lied-boeck ghe-naemt den nieuwen en vrolijcken Amstelredamschen doele-vreught. Philips Jacobsz Steenwegen, Rotterdam 1627

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_nie192nieu01_01/colofon.php

© 2013 dbnl

The logo for the Dutch Bibliography (dbnl) consists of the lowercase letters 'dbnl' in a blue, sans-serif font. The letter 'd' is stylized with a small hook at the top.

Den nieuwen ende vrolijcken Amstelredamschen Doele-vreught.

Verciert met verscheyden minne-deuntgens,
ende andere vermaeckelijcke ghesanghen.

Een nieu liedeken,

na de vvijsse, alst begint.

Philander.

Schoonste beleeftste *Abra*,
Siet *Philander* ned'righ buyght,
d' Echo galmt mijn klachte na,
Ach Cypresse Lommer tuyght,
Tuyght Oever,/ noch droever
Waer ick vaeck mijn tranen stort,
Mids *Abra Philander* doet te kort,
Schoon ghy kont my nu geven,
De doodt of het leven,
't Staet al in *Abras* handt // ach de brandt
Kan niemantd toch lesse
Als ghy Herderesse,
Die *Philander* heeft ontmant,
Verstoort u niet indien ic poogh, te hoogh,
Abra 't is ick die leef
Op d'Appel van u Oogh.

Abra.

Laet grillige Herder u smaken staen,
Siet *Garinter* gints met *Grusel*,
Die op-waerds na de Beke gaen,
Ach sy leeft in een naere Hel,
Philander,, geen ander
Haer hertje oyt beviel,
Maer ghy zijt de Afgond van haer ziel,
Lietse niet slippen,
Lestmael uyt haer lippen,
Philander ick sprakeloos, u Liefkoos
Door drooms fantasijen
Die mijn vaeck bestrijen,
Doch jaeght my nu een bloos.

Philander.

Abra ick bids u toch op-hout,
U selve ghy verkort,
Naer dien ghy my mis-trout.

Abra.

Sweert *Philander* dan by u vlock,
Dat ghy draeght een standt-vaste min:

Philander.

Tuyght vry mijn Haselare stock,
Abra is d' Afgodin,
Mijn Lammere // doet jammere,
Haer Herders droef ghevaer,
Kniele ne'er voor u heyligh Altaer:
Kost 't Bosch mijn ramp swelgen,
Het Bosch met zijn Telgen
En roerde de groote plas // of het Gras:

Abra.

Philander 't zijn reden,
Maer och waren't Eeden:
O Herder oft Eeden was:

Philander.

Abra ick stae in lichten brant,
U fackel heeft ghesenght
Mijn moed'loos In-ghewant.

Abra.

Lief *Philander* op Herders trou,
Soo pluckt *Abra* weer liefs vrucht:

Philander.

Gh'luck-zalighe Monarchale vrou,
Nu mijn glory bralt door de lucht:
O Warande // o sande,
Heyloose klippen tuyght,
Hoe het pluym gediert nu vrolijck juyght
Geeft teecken o Beeckjes
Van onse soete treeckjes,
Soo u een Herder klaeght // ofte vraeght
Hoe hy levend' sterft,
En stervende erft
De doot die hem t' Grafwaerts jaeght:

Abra.

Philander ick neem mijn af-scheyt,
Vermids mijn Beestiael
Is soo wijdt en breedt verspreyt.

Philander.

Abra u Schaepjens en zijn niet veer,
U *Philander* steelt noch een kus,
Zagh ick gisteren *Lucifeer*;
Ick zie nu de Goddinne *Hesperus*,
Wat staene wy // komt gaene wy,
Dees nacht ick by u rust:

Abra.

Ey neen *Philander* breeckt u lust:

Philander.

Abra het moet wesen:

Abra.

Philander mijn vreesen

Waer bleef mijn vruchje dan, lief kom an

Dat sal ick wel drijven:

Abra.

Haenae sal wel blijven

By 't Vee van mijn waerde Man.

Philander.

Ghy raeck het recht mijn Herderin,

Mijn hert door blijschap juyght

En loopt over van min.

[Comt *Phoebus* met u vergulde wagen]

Op de stemme: alst begint.

Comt *Phoebus* met u vergulde wagen,
En voert mijn uyt mijn Vaders landt,
Daer sullen wy kussen en blussen,
Onsen Amoureusen brant.

Comt *Phoebus* uyth het aerdsche dal,
Met een van u Goddinnen al
Daer en isser niet een soo hooghe van Faem,
Die mijnder Goddinne is aenghenaem.

Aurora die den dagh verlicht,
Met een soo schoon van haer ghezicht,
Daer en isser niet een soo hoogh van staet,
Die mijnder Goddinne te boven gaet.

Wat meende ghy dat ick soo terstont
Mijn selven soud gheven tot een vont,
U liefde is mijnder niet aenghenaem,
Sy isser mijn al te seer in faem.

Aenschout het ghevogelte in die lucht,
Sy maken gheschal met groot gherucht,
Die Nachtegael met sijn stemmetje klaer,
Verdrijft mijn melancoleyen zwaer.

Het Nachtegaeltje daerom zweeft,
Als het zijn Gaeyken verloren heeft,
Soo vlieghet op eenen soo hooghen tack
En sterft daer van groot onghemack.

Aen-merckt Princesse mijn lijdens pijn,
Om een die niet verhoort mach zijn,
Het Tortel-duyfken daerom zweeft,
Als het zijn Gaeyken verloren heeft.

Een nieu liedeken van dijck-vellen,

Op de wijse, alst begint.

Wat nieuws ick u vertellen moet,
Luystert al met verstant,
Van alle Jongh-ghesellen goet,
Die daer leven in brant,
Kiest een Boerinne playsant,
Die komt als een beminde,
Zierick-zee in Zeelant
Op de Marct sult ghyse vinden.

Al op den boeven Saterdagh,
Te Marckt daer ghyse vint,
Want icker veel ter banen sagh,
Sy waren scheel of blint
Dus past vry op de wint,
Kiest een nae u behaghen,
Een lief die ick bemin,
Daer en schort niet als het vragen.

Al op de Vercke-marckt seer fijn
Met hoopen sy daer staen,
Ja sy nu alsoo vlogghe zijn,
Om vlieghen te gaen
Sy doen seer cierlijck aen,
Al nae s'werelds belooppen,
Dencken schoon voort ghedaen,
Doet dickwils haest verkoopen.

Dan staen sy daer en proncken teer,

Al op de Marckt ghewis,
Veel Boeren komen loncken fier,
Veel Boeren alsoo fris,
Die daer de schoonste is,
Gaet daer med' henen strijcken,
Menigh gheloopen splis
Die daer op staen kijcken.

Elck op zijn liefde past,
Dat hyse wel bewaert,
Al by haer schortel-doeck seer vast,
Hout hyse onbezwaert,
Dan gaen sy daer ghepaert,
Liefelijck fraey nae desen,
Daerder meer is vergaert,
Al om vrolijck te wesen.

Och lacy ick beklaghe ziet,
Al die daer over schoot,
Want haer niemant en vraegde ziet
Denckt hoe't haer verdroot,
Al in haer hert veel mijlen,
Al in haer hert veel mijlen,
Die om een Vrijer bloot,
Gheloopen quam drie mijlen.

En dan noch geen te krijgen mee
Ten is sepers geen reen,
Die soo als vijghen mee,
Sagh men so droevigh treen,
Al vande Marct weer heen,
Nae huys sonder vertoeven,
Saghmense nu gaen treen,
't Is wel om te bedroeven.

Oorlof Boerinnen alle-gaer,
Die over-schoten zijt,
Set nu toch geen bezwaer,
Maer beyt een ander tijt,
Wort ghy dan eer ghevrijt,
Wilt de koop vast toe-drijven,
Als ghy te Marct weer quaemt,
Ghy mocht weer over blijven.

[Al waer ick soo bemint als d'algoedighe Goon]

Op de stemme: *als ick uyt vvandelen gae.*

AL waer ick soo bemindt als d'algoedighe Goon,
 Dat sy om my te schenck, o schoone Ridder boon
 De Scepter ende Kroon van Hemel en van Aert,
 S'en waren sonder u, my geen spoogh waters waert.

Al waert d' Opper-vooght van 't hoogh en heyligh Rijck,
 Mijn in zijn grootheyt wou my maken zijns gelijk,
 En ick moest u mijn Lief, hier laten in ghequel,
 Wat sou den Hemel my zijn anders als een Hel.

Al waert dat ick alhier mocht dwingen met gebot,
 En heerschappyde al de volk'ren dol en sot,
 Doch sonder u ick sou het wereltlijck ghebien,
 Groot hertigh van ter zy niet willen eens aen-zien.

Maer als ick mach by u mijn *Prins* zijn onbevreest,
 Soo vind ick my soo rijck, en soo vermoeght van geest
 Dat ick verachten puf de doot en twreet gheval,
 Want in u Zieltje is mijn Hemeltjen en al.

't Kan verkeeren.

[Wack're herders vrolijck]

Op de stemme: *In den Haegh in't Voor-hout.*

Wack're Herders vrolijck,
 Luchtigh aen der Heyden,
 Laet den grijzen Molijck,
 't Vee alleenigh weyden,
 Want 'tis tijt // dat ghyder zijt
 Daermen u' Wijngaerts loote snijt.

Siet hoe dicht de heuvelen
 Vol zijn van *Najaden*,
 Laet u *Nymph* niet sneuvelen,
 'tMocht haer ergens schaden,
 Want het stof // te zwaer en grof
 Plucken sy 'tghereetste of.

Tyter laet u Schaepjes,
 Onder d'holle Eycken,
 Voeght u by de Knaepjes
 Die vast op-waerds reycken,
 Nae de kuyn, de pop'le bruyn,
 Gelijc d' Herd'rinnetjes int Duyn.

Van't ghewas der Velden,
Gaen ons schuyren zwangher,
Dus dat wy uyt-stelden,
Onse Jaer-feest langher:
't Waer een schant,
Komt hant aen hant,
Moet den Oost-May zijn geplant.

Coridon is wacker,
Ziet hem inde kuypen,
Parsschen op den Acker,
Dat de Besjes druypen,
Van het nat // 'tGeen jaerlijcx wat
Bacchus ons gheschoncken hadt.

Mocht ick, ick sou.

[Dirckje Maet ay wat een pret]

Op de stemme: *Den admirant, den admirant.*

Dirckje Maet ay wat een pret,
Dirckje Maet ay wat een pret
Ick lach mijn half slap byget,
Om de kluyt, om de kluyt,
De Kleuters hadden mijn beset
En riepen luyt.

Wy hebben hem nou inde koy
Wy hebben hem nou inde koy,
Die deuntjes dicht van Mans enVrou
En ooc van ongs, en ooc, etc.
Hoe willen wy hem krabben nou
Riep Jufvrouw Mongs.

Aenzicht quam eerst voor den dach
 Aenzicht quam eerst voor den dach
 Ick schricten doe ick de Meyt sach
 En dit fatsoen, en dit etc.
 die voerde dapper daer haer vlach
 Met snappen doen.

En sey ghy over-geven guyt
 En sey ghy over-geven guyt,
 Ick wed jou om een dicke duyts,
 Met munt en kruys, met munt, etc.
 ick maec dat ghy de deur komt uyt
 Al van 't Stadt-huys.

Voorts quammer noch een swart gat in
 Voorts quammer noch een swart gat in,
 Al met een kromme kevel kin,
 De swarte meer, de swarte etc.
 Die kreegh int kijven mee een fleer
 Daer hadjet weer.

Jou schelm, jou dief, jou Ouwevaer,
 Jou schelm, jou dief, jou Ouwevaer
 Kom maket my dat nou eens waer
 Dat ghy al rijmt, dat ghy etc.
 Of ick sal jou ick zweer zie daer
 Slaen datje swijmt.

Ick worde doen al vry wat schuw
 Ick worde doen al vry wat schuw,
 Ick kreegh met ien een dof of duw
 Al van dit goet, al van etc.
 Ick dacht bylo waer kruyp ick nu
 Heer 'tstongh soo soet.

Ick nam de een en dan de aer
 Ick nam de een en dan de aer,
 En leydse moytjes op men kaer
 Al dit ghespuys, al dit etc.
 doen quam de Moer en ooc de Vaer
 Al van den huys.

Het gingder doen so hol o bloet
 Het gingder doen soo hol o bloet,
 Ick dacht ick raeck onder de voet,
 Dus laet ick gaen, dus laet etc.
 Het sal mijn wesen wel soo goet
 Als blijven staen.

De handen raeckten inde zy,
 De handen raeckten inde zy,
 Ja, ja, 't was doen gedaen met my
 Ick koos veur keur, ick koos etc.
 En raeckten van dit goetjen vry,
 Gaet vande deur.

Wat duncje Dirckje vande kluyt
Wat dunckje Dirckje vande kluyt,
Ick peurde ras ten huysen uyt,
En speulde wip, en speulde etc.
Ic dacht of ghy na 'tVinckje fluyt
't Is uyt jou knip.

I.P. Roosendael.

[*Fillis quam Philander teghen*]

Op de voys, alst begint.

Fillis quam *Philander* teghen,
Metter Schaepjens en syn Vee
In de groen begraesde wegghen,
Niet veer vande blauwe Zee,
Fillis seyde' hy *Fillis* bly,
Rust een weynigh hier by my.

Siet ghy niet de avondt sterre?
Hier *Philander* voor u staen,
En mijn Kudde vry wat verre,
Die niet licht zijn te begaen,
Dus soo is het nu geen tijt,
Dat ghy my dus lastigh zijt.

Hesp'rus sal ons niet meer quellen
'tIs een uyr te vroegh voor dach,
Wie sal dan mijn Schaepkens tellen
Fillis ick 't niet doen en mach.
Komt mijn *Fillis* en beziet
Hier mijn groen drie-stemmigh riet.

Als ick hier by u sal blijven
By dit water-beeckjen koel,
Wie sal dan mijn Kudde drijven?
En doen wachten voor de Poel,
Daer soo menigh Gaytje drenckt,
Dat so menig Lammetje krenckt?

Fillis ick sal't Vee verbrugghen,
Laet u ydele vreesse staen,
Vry voor Byen en voor Muggghen
Die haer groot torment doen aen,
En vry voor dat water-gier,
Dat daer schent soo menigh Dier.

'tIs gheleden twaelf maende
 Dat ick *Fillis* u eerst sagh,
 By veel Herderinne staende,
 In het kriecken van den dagh,
 Op een kantjen van een Beeck,
 Daer ghy *Fillis* u gheleeck.

Niet verciert met Gout oft Zijde
 Als de Steetsche dochters doen,
 Maer ghelijck in Somers tijde
 d'Herderinnetjens int groen,
 Dan met Roosjens, dan met kruyt
 'tWelck den soeten tijd beduyt.

Sints k'en weet niet van binnen
 Mijn jonc Herders hert doorwont
 En ick ben vol duysent zinnen,
 Doodlijck sonder dootd ghewont,
 Zinneloose zinnelijckheyt,
 Minneloose minnelijckheyt.

Fillis sal my leeren zayen,
Fillis is mijn eerste gras,
Fillis sal my leeren mayen,
 d'Welck mijn herts Liefste was,
 Dan sal *Fillis* in haer buer
 t'Samen dorschen in een schuer.

[Och Haesje, men schat]

Op de stemme: *Als Phoebus vertoogh*, >&=c.

OCh Haesje, men schat
 Je ziet wel hoe dat
 Men hert in men lichamem brangd,
 Je weet wat ick mien
 En dat ickje dien
 Mit bien, mit voet en met hangd,
 Spreeckt yens datment hoort,
 Yen troostelijck woort
 Soo brengh ick j'en volle kan,
 Och geerje, geerje, geerje dan
 Me noch niet tot je Man?

Al mocht ick men maegh
 Vol laen alle daegh
 Mit Kurremis Bier en Wijn,
 Al mocht ick yen Heer
 Yen Ridder jae meer
 Graef Mouris of Keuningh zijn,
 En dat ick dan jouw
 Niet hebben en souw

Soo wouw'ket niet nemen an,
Och geerje, geerje, geerje dan
Me noch niet tot je Man?

Ick heb noch be gat,
Yen meuck van ien schat
Bewaert in een knoppel-doock,
Die de Maen noch de Son
Sen leven en von
Al socht hy van hoock tot hoock:
Dan heb ick noch geld,
Op renten esteld,
Daer weet me Moer selfs niet van
Och geerje, geerje, geerje dan
Me noch niet tot je man?

Keumt laet ongs nou gaen
(En niet langh beraen)
Nae't angdere selschip toe,
Daer jullie dan zien
Da: Krelis oock gien
Jan achter-lam is, noch Koe,
En datter gien langst,
Hoe weyts dat hy dangst,
Mit Meysens soo leven kan,
Och geerje, geerje, geerje dan
Me noch niet totje Man?

Maer staet yensies Haes,
Ick moet hier men blaes
Yens beucken eer datte we gaen,
Ick selje ter zy,
Of after soo by
Je Schortekleed houwe staen:
Och, wat was ick dick,
Dat licht, daer mach ick
Weer stouwen ien mengelse kan,
Wel geerje, geerje, geerje dan
Me noch niet tot je Man.

FINIS.

[Ick heb voor desen]

Op de stemme: *d'Enghelsche Klocke dauns.*

Ick heb voor desen
 (Soo doen ick noch)
 Ghenomen vastlijck voor,
Cupidoos pesen
 En schalck bedroch,
 Te geven geen ghehoor,
 Ick sagh, 't gheklagh
 Van soo veel Minnaers aen,
 Die hy bedruckt liet staen,
 En in de liefd' verbraen:
 Doen heb ick wel vaeck gheseyt,
 Ick ben angstigh voor de Meyt,
 Ick laetse veel liever gaen.

Soud' ick voor deuren,
 (Ghelijck sy doen,
 De gantsche nacht bekans)
 Bedruckt staen treuren?
 Ey 't zijn de groen
 Voor treftighe Jonghmans,
 Of haer, een Jaer
 Na loopen nacht of dagh
 Met bidden en gheklagh,
 Als ick geen weer-liefd' sagh:
 Ick wou liever dat de Maeght
 Was daer de Son op-daeght,
 Want ick niet treuren en magh.

Men prijst haer leden,
 Haer omme-gangh,
 Haer aen-zicht blanck en klaer,
 Men prijst haer zeden,
 Cyrenisch ghesangh,
 Men seyde dat heur blond hayr
 By-kans, in glans
 Meer als de Sonne praelt,
 Als sy op 't schoonste straelt,
 Ey waer toe dus ghemaelt?
 Sijn sy moy, dat weten sy,
 Selver ruym soo wel als wy,
 Of men 't schoon niet verhaelt.

Dat doen sy blijcken
 Ghenoegh alle daegh,
 Met het verweemt cieraet,
 Daer sy med' prijcken,
 En proncken staegh,
 In kerck, in huys, op straet:
 Wat zijn oock fijn,
 Heur kraeghjens allegaer?

Vol kantjes net en zwaer,
Veel dubbelt op melkaer:
En dus wachters' in de deur,
d'Een of d'ander Serviteur,
Hoe kanm' ontkomen haer?

De Joffren peynsen
(Dunckt my) voort ghedaen
Op 't schoonst is half verkocht,
En of s' haer veynsen,
Hier merckt men't aen,
Sy willen zijn ghesocht.
Dus dan, wel an,
Ghy Jonghmans scheidt een moet
En wat ghy laet of doet,
Vrijdt wel, en dat met spoet,
Is d'een Joffrou wat traegh:
De ander is weder graegh:
'tLangh loopen is niet goet.

FINIS.

[O eenigh voedsel van mijn jeught]

Op de stemme: *Kitse Almande*.

O Eenich voedsel van mijn jeught,
Fonteyn van mijn gheluck en vreught,
Vrouw van mijn vrye wil, Goddinne
Dien ick meer als mijn selven beminne:
Lief op wien ick staegh, of ick zit, of ick stae,
Of ick drinck, of ick eet, of ick slaep, of ick gae,
Of ick reys, ren, rijdt, of ick vaer,
Of ick spreek, of ick zwijgh, of ick dicht, of ic schrijf,
Of ick rust, of ick woel, of ick loop, of ick blijf,
Denck altijt voor en naer:
Seght waerom ghy versmaet,
En niet genieten laet

Uwe gonste daer ick soo naer trachten,
Beyd by daghen en by nachten?

Hebt ghy niet langh genoegh beleydt
't Gezicht van mijn standvasticheydt,
Vooghdesse van mijn ghedachten:
Waerom wilt ghy my dan verachten?
Ben ick slim, ben ick scheef, ben ick lam, ben ic manck?
Of te kort, of te lanck, of te ranck?
Ben ick oudt, ben ick koudt, ben ick stijf,
Of te vroet, of te mal, of te ruym, of te nau?
Ben ick geel, ben ic scheel, ben ick grijs, ben ic grau,
Wat schort mijn doch aen 't lijf?
Ben ick oock mismaeckt van leen?
Te plomp of boertsch van seen,
Wat belet u doch o Goddin u zinnen?
Dat ghy my niet meer wilt minnen.

Of ist dat den Heeren Heer
Wt gonst u Ouders heeft wel eer,
Met synen gulden dau bereghent,
En met schat meer als mijns ghezeghent?
O Goddin, dien ick min, dien ick eer, dien ick acht,
Dien ick vier, dien ick dien, dien ick volgh, dien ick wacht,
Dien ick kies, dien ick keur, dien ick vry,
Dien ick lock, dien ick lonck, dien ick bid, dien ick smeeck,
Dien ick kus, dien ick streel, dien ick vlay, dien ick spreek,
Dien ick troost, dien ick voegh, dien ick vry:
Segh sal dan het aerdsche goet,
Dat meest de menschen doet
In gheneuchten leven en in rusten,
Nu beleten onse lusten.

O Lief dats teghen alle reen,
Dus seght u Slaef niet langher neen,
Op dat wy moghen met ons beyden
Een volkomen leven leyden,
So vol weeld, vol gemack, vol geluck, vol gheneughd,
Soo vol lust, so vol rust, soo veel lof, soo vol deughd,
Soo vol staet, soo vol baet, soo beleeft,
Dat noyt vrou met haer man, dat noyt man met syn vrou,
Soo veel vreughd en vermaeck, soo veel heyl door de trou,
Op d'Aerde ghenoten heeft,
Dus schoone maeckt een ent
Van mijn bedroeft elent,
En op dat wy beyde in vreughden leven,
Wilt my het jae-woort geven.

Ick zweer u dat ghy dan aen-vaerdt
Een blijden Hemel op der aerdt,
Want dan mijn Engel mach vermaken
Daer sal ick met vlijt naer haken:
Wat ghy prijs, wat ghy drijft, wat ghy acht, wat ghy mient,
Wat ghy wilt, wat ghy wenst, wat u lust, wat u dient
Sal ick noch wenschen staegh:
En weer om wat ghy doet, wat ghy haet, wat ghy schelt,

Wat ghy warst, wat ghy laeckt, wat u moeyt, wat u quelt,
Oock schouwen als de plaegh,
U rust sal zijn mijn rust,
U blijdschap al mijn lust,
En om u met Lof en Ziel te vieren,
Sal ick al mijn krachten stieren.

[Pronckje van dees Maeghden]

Op de stemme: *Fillis schoonste Fillis.*

PRonckje van dees Maeghden,
 Heyl moet u ghemoeten,
 Dus int flickrent daghen,
 Met ghesange groeten,
 Nu soo sult ghy boeten
 Hier in't bedoude gras,
 De schulde // die ick dulde
 Om reden // lest leden
 Doen ick by u was.

Coridon ay stille
 Wat sal dit nu wesen?
 Waer toe dese grille?
 Laet mijn kruytjen lesen,
Nimphjen ick waer ghenesen
 Ghy my een kus toe liet:
 Gaet van me // wilt anme
 Rood' kaken // niet raken
 Want ten lust my niet.

Sydy graegh om kussen
 Dats soeckt u beminde
 Die sal 't vyer wel blussen,
 Gaet aen ghene Linde,
 Daer sult ghy haer vinde
 Pluckende 't Lauwer lof,
 Prijst die // bewijst die
 De smerte // uws herte
 Treet van my of.

Straffe *Galatea*,
 Kout als Noorder klippen,
 Om dat ick niet ree sta,
 U te bien mijn lippen,
Coridon mijn slippen
 Laet los, schaemt ghy u niet?
 U smeken // schoon spreken
 Noch loncken // ontfoncken
 Mijn boesem niet.

Waer ick eens *Amintas*,
 K'sou wel kusjens krijghen,
 O die soo bemint was.
 Wilt daer vry van zwijghen.
 K'zie een bloosje stijghen
 Int hooghe voor-hoofd blanck,
 Wegh Herder // loopt verder
 Dit lellen // en quellen
 Weet ick u geen danck.

Al mijn soet bejeghen
Geldt hier niet met allen:
Gaet vry uwer wegghen,
Wat beduyt dit mallen,
K'hebbe geen ghevallen
Aen u lief-koosery,
U koeyen // die loeyen:
U Rammen // en Lammen
Siet wat haer sy.

Ghy hoort u te schamen,
Sulcks een *Nymph* te verghen,
Met verzierde namen
Schaem-root my te terghen.
Galatea verberghen
Wilt u ontstelde zin,
'tLichte // 'tgezichte
Uws ooghen // vermoghen
Veel Aerdsche Goddin.

Sou mijn oogghens luyster
U het hert ontfoncken,
K'wense liever duyster,
Datse nimmer bloncken,
Coridon beschoncken
Is van een vreemde lust,
Laet my // en gaet ghy
U soete // te moete
En gunt my eens rust.

[Dat men nu eens van drincken spraeck]

Op de Voys, *Ick heb soo menighen droevighen tree, >&=c.*

*D*At men nu eens van drincken spraeck,
Waer dat een soo quaden saeck,
Ick denck wel neen oft soo ghevil,
Want al de glasen staen hier stil.

Wel dat neem icker eerst by op,
O dat edele klare sop,
Wist ic wie my bescheyt doen wou
So wist ick wie ic het brengen sou.

Dit zijnder de tranen die *Bacchus* schreyt,
Als hy door het perssen scheyt,

Jae van de Druyf zijn bolle moer,
Die in vaten herwaerds voer.

Als desen traen leyt daerse hoort
So brengtse vreemde kluchten voort
Den een die praet, den anderen springht,
Den derden soete deuntjens zingt.

Men sal noch t'avondt een van drien
Acht ick van mijn zien gheschien,
Dus wijsheyt duyck ic ben u moe,
Adieu tot morgen nochtent toe.

Wy willen doch t'avont by de wijn
Onbeveynst en vrolijck zijn,
Wie weet of wy weer in een Jaer
Dus vergaren by malkaer.

Dus Buer-man weetje wat dit beduyt,
Maer dat geldt jou schoontjes uyt,
Ey setter jou kleyn vingher aen,
En ziet eens wat ick heb ghelaen.

Nu ruymt wat op mijn huysgezin
daer me komter een Fransman in,
Ho, ho, hy leyt al in mijn huyt,
Dies de klock van vreugden luyt.

Datmen het nu so vol weer schonc
Als het was eer ick het dronck,
'tWaer noodigh want mijn medeghezel
Soud hem anders belgen wel.

Ha, ten is geen nobelen geest,
Die voor sulcken glaesjen vreest,
Ons Ouders over hondert Jaer,
die maecten sulcken geut wel claer.

Nu Buer-man tast het vryelijc aen
Doet ghelijc ick heb ghedaen,
Heet het glaesjen welle-kom,
Drinckt het uyt en keeret om.

Gunst baerd nijd.

[Cypid', onlanghs ghele'en]

Op de stemme: *Questa dulce Serena.*

Cypid', onlanghs ghele'en,
Quam recht naer Vrieslandt tre'en,
Hy verliet, vol verdriet gantsch Griecken,
En koos ons Landt alleen,

Daer quam het Boefjen doe,
Verheught en wel te moe,
'tHad een boogh, en het vloogh, met sijn wiecken,
Recht naer mijn liefste toe.

Voor deur sagh hy haer staen,
Haer glans stond hem stracx aen,
Dies was hy, dapper bly, maer die Benghel
Woud nader by haer gaen:
Hy maeckten hem seer schoon,
Sijn hayr ghelijck een kroon
Van fijn gold, stont ghekrold, 'tscheen een Enghel
Ghedaelt van *Iovis* Throon.

Doen stack die kleyne guyt
Sijn beentjen achter uyt:
En hy groet, met ootmoet, mijn schoone,
Mijn langh ghewenschte Bruyt.
En doelden voort om hoogh,
Naer haer uytmuntend oogh,
Daer hy in, met de min, dacht te woonen,
Maer 't Boefjen hem bedroogh.

Hy sagh het vlammdend licht
Van *Galatees* ghezicht,
Dies hy lacht, en hy dacht, dat daer binnen
De hette wierd ghesticht.
Maer hy vond *Galatee*
Ghelijck als Ys en snee,
Jae soo koel, dat ghevoel, van de minne
Daer gantsch geen wercking dee.

Dies vloogh hy vol ghevaer
 Angsvalligh weer van daer,
 Soo beschreumt, en verkleumt, dat hy lette
 Of hy verstorven waer:
 En kroop stracks in de brand
 Van mijn heet inghewand,
 Daer het dier, soo veel vier, soo veel hette
 En soo veel vlammen vand.

Dat hy al eer hy 't wist
 Daer beyd sijn vleughels mist,
 Die de vlam, van hem nam, door het blaken
 Midts hy hem had vergist:
 Daer leydt hy nu en zwerft,
 Tot ick of hy't besterft:
 Want hy kan, daer niet van, gheraken,
 Midts hy sijn vleughels derft.

[Kluchtighe, tuchtighe Herderin]

Op de stemme: *La Chime*.

KLuchtighe, tuchtighe Herderin:
 Toertighe, boertighe, vrolijcke Maeght,
 Seght, hoe langh sult ghy noch voor my de min
 Veynsen, die ghy in 't hert draeght,
 Of ghy u quaedt, op mijn ghelaedt,
 k'Weet dat ghy mijn nochtans bemint,
 Want het betoont, my al watter woont
 In u Valley, dat ghy mijn bezint.

Als mijn hondje, dat plat-beckje ziet,
 't Wiggfelt, het waggfelt, het wispelt sijn staert,
 't Hippelt van vreughde, het stracks nae mijn schiet,
 't Weet nau wanneer het zich selven bedaert,
 't Steeckt louter op, sijn geestighe kop,
 Sonder dat ick 't aen-roer of hou,
 En 't ziet my an, niet anders dan
 Of het met vlijt my segghen wou.

Meent ghy dat *Sylvia* quaet van u peynst?
 O neen, haer hertje dat brandt als een vier:
 Maer dat sy haer nu dus voor u veynst,
 Doetse quamsuys om de manier:
 Dit zijn de reen, een Maeght wil ghebeen
 Wesen, en langh van haer Herder ghevrijt:
 Maer weet ghewis, hoe schuws' oock is,
 Dat ghy haer seer behaeghlijck zijt.

Och kon ick spreken, of konde ghy maer
 't Wagghelen van mijn staertje verstaen,
 Wat soud ick u al verhalen van haer

Cuertjes en suchjes die naer u gaen,
Tyter ick sou, stracks al u rou
Wenden in soete vrolijckheydt,
Wist ghy het geen, dat sy alleen
Dickwils met tranen in d'ooghen seydt.

Tyter is (seydse) mijn hooghste vermaeck,
Tyter is al mijns levens vreught,
Tyter bemin ick slaep of ick waeck,
Altijdt ghedenck ick aen *Tytertjes* deught.
Tytertje vrient, die my dus dient,
Ach, wat ist my een groote smert,
Dat ick mijn veyns, aers als ick peyns,
Want ick bemin u in mijn hert.

Sylvia, waerom schept ghy dan gheneught
In u en mijn te quellen beyd?

Keert doch, en doet wat ghy wesen meught,
 Soo sal in blijschap verkeerens ons leyd,
 Soo sullen wy, dan zy aen zy
 Leven in alle soete lust.
 Nu seght eens ja, mijn *Silvia*,
 Daer op wort ghy van *Tyter* ghekust.

[O cierelijcke cieraet]

Op de stemme: *l'Avingone*.

O Cierelijcke cieraet,
 Wtmuntend in deught en schoonheyt van gelaet,
 Dien ick bemin, met hert en zin,
 En dien ick hou voor mijn Goddin.
 Princesse, vooghdessse, die meest, mijn gheest,
     Wonden gheneest,
     Door 't lieve licht,
     Van u ghezicht,
 Ontfermt u eens vol-doet u plicht.

Hoe langhe sal ick doch,
 (Dit vraegh ick) dus wreet gemartelt worden noch?
 U strafheyt wendt, o schoone, en endt
 In blijde vreught mijn droef elendt:
 Met reden, doch heden, aen-ziet, 't verdriet
     Dat my gheschiet,
     Daer ick soo seer
     U schoonheydt eer,
 Jae vier en dien hoe langhs hoe meer.

Sal ick dan stadigh leydt
 Ghenieten, tot loon van al de dienstbaerheydt,
 Dien ick met lust, die noyt gheblust
 Was, u betoont heb sonder rust?
 O schoone, persoone, laet af, de straf,
     Eer ghy in't graf
     Vervoert die geen,
     Daer ghy alleen
 Met yver wordt van aen-ghebeen.

Mijn hertje, soo ghy maer
 Wt liefde, my aen-naemt tot u trouwe Dienaer,
 Ick soud' u staegh, by nacht, by daegh
 Ghedienstigh zijn van herten graegh,
 Wat lusten, wat rusten, wat vreught, u jeught,
     Tot haer gheneught
     Bedencken mocht,
     Of oyt versocht,
 Dat sou gheschieden soo ghy't docht.

Ick wed mijn Enghel dan

Sou segghen, dat noyt op aerden eenigh man
Sijn lieve vrou, was oyt soo trou,
Als ick u stadigh wesen sou,
Dus eenigh, al eenigh, te zijn, is pijn,
    Voor u en mijn,
    Dus laet ons beyd,
    O soete Meyd,
Versamen eens in vrolijckheyd.

    Wy sullen met elckaer
Soo leven, wat d'eene wenscht, sal wenschen d'aer,
Wat d'een bemindt, of goedt bevindt,
Daer toe sal d' ander zijn ghezindt:
Wat staet ghy, beraedt dy, doch snel, 'tuyt-stel
    Komt seldom wel.
    Seght: laet voort-aen
    U droefheydt staen,
Ick neem u tot mijn Dienaer aen.

[Reyn maeghdecken met eeren]

Op de wijze, alst begint.

Jonghman.

REyn Maeghdecken met eeren,
 Laet ons t'samen zaen,
 Hier buyten gaen spanceren,
 Daer de Roosjens staen,
 Al in de velden groen,
 Malkanderen wy zellen
 Als twee schoon Liefkens doen,
 Ons sekreten vertellen.

Dochter.

Jonghman u sekreten
 In al sulcken schijn,
 Behoef ick niet te weten,
 Noch ghy oock niet de mijn:
 Dus ist verloren dat
 Wy spreken met malkander
 Hebt ghy sekreten wat,
 Verteltse vry een ander.

Jonghman.

Niemandt dan u alleen
 O eerbare Maeght,
 Kan ick vertellen 'tgeen
 Dat mijn jongh herte draeght:
 Want ick met liefde ben
 Tot u alsoo ontsteken
 Veel meerder dan ick ken
 Al met de mondt uyt-spreken.

Dochter.

Jonghman quelt u zinnen
 Waer in doch soo seer?
 Wilt ghy een Dochter minnen,
 Die geen liefde draeght weer,
 Hoe zijt ghy dus verblint:
 Och Jonghman laet u raden
 Ghy loopt teghen den wint,
 En doet u selven schaden.

Jonghman.

Noyt had ick sulcks ghedocht
 Op u schoone Goddin,
 Ick docht altijdt in't goet,
 Het waer u rechte min,

Die mijn jongh hert door-straelt,
In't eynde eens sou bewegen,
Schoon Lief waerom ghy faelt,
Vertellet my te deghe.

Dochter.

Jonghman ick weet certeene
Het vraghen staet u vry,
Maer men seydt int ghemeene,
Het weygheren staet er by,
Daerom ick u ontsey:
Wilt u daer aen niet stooren,
Een ander ick verbey,
Daer meught ghy wel nae sporen.

Jonghman.

Maer ghy t'elcken keere
Dat het met der daet,
Noch sal wesen een Heere,
Of een Potentaet,
Die u beminnen sal,
By u selven verholen,
Och Liefje laet voor al
U zinnen soo niet dolen.

Dochter.

Het zy tot meerder staten
Of tot minder mee,
Ghy meught my wel laten
Jonghman laet m'in vree,
U schiet van my geen troost,
Ick sal u niet ghenesen,
Ick blijf by mijn propoost,
Het sal een ander wesen.

Jonghman.

Mach mijn geen troost gebeuren
Van u t'elcken keer,
Soo moet ick grondigh treuren
Vindtmer dan niet meer:
Maer de wereldt is soo wijd
Ghy zijter niet alleene,
Misschien wie my verblijt
Die met my wil vereene.

[Moy meysje ick heb voor desen]

Op de wijze, alst begint.

MOy Meysje ick heb voor desen
 U dickmael af-ghevraeght:
 Of ghy mijn Bruydt wout wesen,
 Maer 't heeft u noyt behaeght:
 Wegh, wegh, wegh, wegh, Cupido sal u plaghen,
 Ghy hebt genoeg met mijn gespot
 Mijn sulcks af te vraghen.

Ey wilt u doch niet steuren,
 Mijn soete Melis kindt,
 De Hemel die wou scheuren,
 Soo ick u niet en mint,
 Wegh, wegh, wegh, wegh, het zijn maer minne trecken
 Dat Jonghmans onder schijn van liefd'
 Steeds met de Meysjes gecken.

Ick zweer jou by mijn spreeu-pot
 En by mijn blancken baert,
 En by mijn Vaertjes Duyve-kot,
 En by de Koe zijn staert,
 Wel, wel, wel, wel, so wil ick jou gheloooven,
 En so ghy noch wat segghen wilt,
 Mijn Ouders zijn hier boven.

Ick segh genavont Meelis,
 En segh genavont Luyt.
 Wel heb ick jou daer Knelis,
 Wat komje selden uyt,
 Hoort Vaer, hoort Moer, wat wy jou seggen souwen,
 En so ghy't ymmers hebben wilt,
 So sel mijn Melis trouwen.

Wel Melis vaer wat duncjer van
 En benjer mee te vreen?
 Och jae, staet daer geen twijfel an,
 Ick hebber om ghebeen:
 Wel, wel, wel, wel, so laet de Liefjes trouwen,
 Gaet heen en vaer om kost in stee,
 Wy sullen Bruyloft houwen:

FINIS.

[Ach moord'resse, straffe hedr'rinne]

Op de stemme: alst begint.

ACh Moord'resse, straffe Herd'rinne

Waer henen vlucht ghy met u Vee?
Sal dan *Tyter* noyt u zinne
Met sijn bidden *Galathe*, verand'ren noyt ghedwee?
Of is u stale borst belust nae mijn doot,
Daer ick willigh my sal na bereyden:
Ach ick voel mijn pijn vergroot, die mijn 't herte door stoot,
Dus soo moet ick Beulinne scheidende.

Dus moet ick klaghen, tot dat my de doot
Van dees banghe Aerde rockt,
Gheduldigh draghen dees pijnne groot,
Tot d'Aerde heeft in-gheslockt,
Daer het lofje noch stadigh voor buyghen sal,
Daer *Tyter* leydt onder begraven,
En elck Vogeltjen al, van haer dunne tackjens smal
My noch hipp'lende sal beklaghen.

Doch als my het leven, dan heeft begeven,
Straffe Herderinne trots,
Mijn Gheest van beneden
Weer rijsen sal tot boven op de rots,
Die met een fel ghedruys noch roepen sal:
Tyters Ziel is niet te vreden,
Voor al eer dat *Galate*, van dees klippe met haer Vee
By mijn Ziel sal wonen beneden.

Dan sal ick u vervolghen stadigh op het spoor

Als ghy vlieden sult met u Vee,
 En stadigh u noch quellen, dat alleene daer door
 Dat ghy *Tyter* dees ontrou dee,
 Die u de troutste van alle de Herdertjes was,
 Die sijn Lammertjens oyt mocht weyden,
 Sweeft sijn schaduw over't gras, daer sijn tranen die als plas
 Wt sijn wat'righe ooghen scheidten.

Dan komt het berouwen in u verherde hert,
 'tGeen was vooren als een steen,
 In-dringhede met klagen de bitt're smert,
 Die hy te vooren heeft gheleen,
 Ach die voel ick nu in mijn teere borst,
 Mijn al smachtende doet verdwijnen:
 Ach, geen suyv're waters dorst, mijn hert noyt verlichten kost,
 Om te lesschen mijn vlamighe pijnen.

FINIS.

[Wackere voetjes die u tret]

Op de stemme: *Quand la bergere.*

*W*Ackere voetjes die u tret
 Soo sachtjes zet,
 Versnelt u gangh, en wilt u spoen
 Na d'hooghe Linden,
 Daer ghy sult vinden,
 U Lief int groen.

'tVoor-deel dat my steeds verzelt
 En sorgelijck quelt,
 Voor-seydt my nu mijn ongeluck,
 En maeck hoe langher
 My 'therte bangher,
 Vol droeve druck.

k'Sie ymmers hier mijn Nimphe niet,
 By Beemd of Vliet,
 k'Geloof dat de wulpse Herder koen
 Heeft mis ghekeken,
 Of zijnt sijn treken,
 Die 'y plagh te doen.

Hy seyde gins in het gheboomt,
 Daer't lieflijck stroomt
 De zilver Christalijne Bron:
 Zit u Beminde,
 Onder de Linde,
 Met *Coridon*.

Sy drencken al-daer haer tierigh Vee,
Coridon mee,

En kouten van haer vryery,
Met vrolijck zinghen,
Om bet te dringhen
Haer tijdt voor-by.

Ha Linde, soo ter deser steen,
Mijn *Caraleen*,
Haer heeft verpoost, ay doet mijn zin,
En geeft een teecken,
Of sy gheweecken
Is Bosch-waerdt in.

'tSchijnt dat het Boomtjen zich verroert,
En steeds vervoert
Sijn dunne blaetjes hier,
Sijn tackjes rijzen,
Soo 't kon, 't sou wijsen
Waer datse waer.

[Op 'swerelds bodem soud' men niet vinden]

Op de voys, *Onan*.

OP 'swerelds bodem soud' men niet vinden
Soo aerdighen Bazin, aerdighen Bazin,
Soo aerdighen Bazin, als mijn
Tanneken, die ick soo bemin:
's Heeft langhe witte handen,
't Hayrtje kruys en blond,
Roo lipjens, witte tanden,
Twee borsjens Appel-ront,

Daer by een kleyn soet mondeken,
 Daer by een kleyn soet mondeken,
 En 'tgeen dat naer het mondeken wil aerden
   Dat is een Juweel
   Dat is een Juweel
 Paris sacher sulcken eentje,
 Maer men vindter nu niet veel.

  Tanneken acht geen dingh snooder
 Als vuyl oneerbaerheydt
 Vuyl oneerbaerheydt,
 Met geen Vrijers wil spreken
 Dan met mijn, 'theeft sijn bescheydt,
   Mijn Beste-moeders Vader
   Heeft in voor-leden tijt
   Haers Vaders eyghen Beste-moer
   Een reys aen tween ghevrijt,
 Sy rekent dat het Maeghschap is
 Sy rekent dat het Maeghschap is
 Sy rekent dat het Maeghschap is, en betrouwt
   Niemandt meer als mijn
   Niemandt meer als mijn,
 Ey waer kan mijn Nichjen beter
 Als by haer Cozijntjen zijn.

'tQuaedste dat ick oyt van haer hoorden
 Was wegh, wegh, wegh, gaet heen,
 Was wegh, wegh, wegh, gaet heen,
 Soo goed-aerdigh is mijn Tanneken,
 Sy en kan niet segghen neen,
   Eens als ick't haer vraeghde
   'tGeen ghy kondt vermoen
   Sy en seyde niet neen
   Of hietent my niet doen,
 Maer sy was even bly
 Al was ick noch soo stout,
 Niet anders seyde sy, als wegh, wegh,
   wegh, wegh, u hand is kout
   wegh, wegh, u hand is kout,
 'tIs wonder hoe beleeft dat sy haer
 Teghen heur Cozijntje hout.

  Ick die de deught met deughde soeck te loonen
 Die dede vast mijn best
 Dede vast mijn best
 Om mijn soete Lief te toonen
 Hoe men vecht, en niet en quetst,
   Ten laetsten seyde sy diefjen,
   Siet toe wat jy doet:
   En ick seyde mijn Liefjen
   Weest jy maer wel ghemoet,
 En bent ghy niet mijn Lief,
 Mijn uyt-verkoren Hert?
 En bent ghy niet mijn Lief, seyde sy,
   Ben ick u Nichjen niet,
   En ghy mijn Neefjen ziet?

Nichjen, Nichjen, thienmael Nichjen,
Of ghy schoon mijn Nichjen hiet.

FINIS.

[*Abra* die te boven gaet]

Op de wijze, alst begint.

Abra die te boven gaet
 Al de Boersche en zedighe Herd'rinne van't Velt,
 Ist geen schad' dat u soet ghelaet,
 'tWelck ons Zielen, ons zinnen door haer glinstrigh ontstelt,
 Is so af-keerelijck bemorst met een stuers ghezichte,
 'tWelck elck Herder betuyght met gheween,
 Die helaes alleen
 Voor den dagheraet heen
 Int koele lommers dichte,
 Volghent op het spoor u soo luchtighe treen.

Ach hoe graegh elck Knaepje barvoets
 Door de dist'len en doornen zich verheugt henen strect
 Aen u laegh Hutje onverhoets,
 Door de straeltjes der Sonne met wat bladeren ghedeckt,
 Raeckt met sijn Staf aen u genoegelijcke wooningh,
 Terwijl vast sijn Lam'ren treen der waerds in
 Doch ghy Herderin
 Door hun trouwe min
 In plaets van liefs belooningh
 Paeyt haer na lust uws korselighe zin.

Als de hooght dan 'tSonnetje krijght,
 En de grasjes vast broeyen in't warme zant
 Door de drooght ghy ameloos hijght,
 Soeckt de Beeckjes haer vocht om te lessen u brant,
 Stracks vult elck Herder tot dienst sijn holle schulpe
 Met koele drupp'len des ruysschende Vliet,
 Doch het is om niet,
 Of men u vriendelijck biet
 Sijn trou en grootste hulpe,
 Noch laet haer *Abra* in 't verdriet.

'tGhetuyter soet, 'tgeen *Pan* selfs gheviel
 Op de havere Pijpjes van't Herderlijcke gilt,
 Beweecht 'tghemoet, hert, noch de Ziel
 Van mijn *Abra*, die haer Schaepjes hoedt alleenigh in stilt,
 Onder't wijt begrijp dees beschadude Linde,
 Veer van alle Maeghden en Knaepjes af,
 Daer sy in de luwt
 Al 'tgheselschap schuwte,
 En laet ons hertjes
 Betooveringh door d'afkeerlijckheyt straf.

Keert *Abra* keert, en verlaet d'eensaemheyt,
 En verkiester dees soete bly omme-gangh veur,
 Soo wert gheeert, ghedient en verspreyt
 U deughden, u schoonheyt al de beemdekens deur,
 Met strengeltjes van klims bladeren rancken
 Waert ghy al knielende daer ghekroont,

En elck keeltjen al
Ghelijckelijck schateren sal,
Wilt om 'tbeste *Abra* dancken
Wanter geen schoonder in't Bosch en woont.

FINIS.

[*Galathea* staect u snelle vlucht]

Op de stemme: *Balettie d'Alckmaer*.

Galatea staect u snelle vlucht, en stut u teere voetjes
 Verlaet so schielijck niet dit lommer groene velt,
 En de soete stroom van de vloedt daer soo veel jonghe groetjens
 Aen weder-zijden op den Oever zijn ghestelt,
 Daer het veuch ghediert,
 Door de blaedtjes zwiert
 En soo vrolijk tiert en tiereliert.

Kan 'tghezicht van dese Beemde fris u hertje niet vermaken?
 Soo vers bewast met dau als *Tytus* blonde hooft,
 Door sijn glans maect dat de velden gants met gout-draet en scharlaken,
 Bestickt de Hemels pracht en gulde schijn bedooft
 Door dees lieve lucht
 Tweemaal soet gherucht
 Van't gheboomt veel rijp en eele vrucht.

Vluchtige Nymph so hoort te minst mijn u Herder noch eens klaghen,
 Hoe dat mijn felle vier, van uwe minne brant,
 Ick en kan het droevigh scheyen van u schoonheydt niet verdraghen
 En sterft soo ghy mijn uyt uwe ooghen bant,
 Soud' ghy dan soo straf
 Senden in een graf,
 Die u reen of oorsaeck noyt en gaf.

Want van de uer u blinckend' ghezicht en min lockende stralen,
 Met heete blixems kracht mijn eerst verscheneen waert
 Op die stond voelde mijn hert de wond, en quam ootmoedigh dalen,
 Eerbiedigh tot beneen voor u voeten op der aert,
 En met Ziel en zin
 Eert u als Goddin,
 Door op-rechte liefd' en trouwe min.

Galatea denckt doch in u zin of ghy wel yet soo aerdigh,
 Soo liefelijck en soet in al het leven vint,
 Als bemint te zijn van so een vriendt die u acht so veel waerdigh
 En allet s'werelds goed by u niet meer als wint,
 Ey beraedt u niet, maer blijft staen en ziet,
 Wie u dienst sijn leven langh aen-biet.

FINIS.

[Op een morghen-stondt ghewesen]

Op de stemme: *Iakus, Iakus*.

OP een morghen-stondt ghewesen, om naer onsen Thuyn te gaen,
 vant ic onse koele Jakus, onse groote knecht daer staen

Jakus, Jakus, och mijn lieve Jakus blijft by mijn of 'tis ghedaen.

Och mijn liefste Lief, waer henen dus vroegh en noch onghekleet,
Siet de Wolf comt na u treden, vreest ghy die ooc niet een beet?
Jakus, Jakus, och mijn lieve Jakus weest doch tot mijn hulp ghereet.

Jakus seyde' ick, lieve Jakus blijft by mijn of ick ben doot,
 Jae alsoo men plach te segghen, men kent een vrient inden noot,
 Jakus, Jakus, och mijn lieve Jakus, komt doch hier in mijnen schoot.

Onse s'Jaeck is so goed-aerdigh, hy bemindt mijn alsoo seer,
 Flus nam hy mijn in sijn armen, wierp my op de koolen neer,
 Jakus, Jakus, och mijn lieve Jakus verlaet mijn toch nimmermeer.

Jakus sprack mijn Alderliefste, den Wolf is nu al verby,
 Jakus sey ic, lieve Jakus schiet noch een reys na hem
 Jakus, Jakus, och mijn lieve Jakus, noyt en was ick alsoo bly.

[Ach schoone *Kerieckelia*]

Op de wijze, alst begint.

ACh schoone *Kerieckelia*,
 Waerom ist dat klagen't drijft u Vee?
 k'Volgh u voetstappen na
 Dus barre-voets strants-waerd by de wilde Zee,
 Met dees mijn kudde al drijvende voort,
 Op hoop mijn klachte mocht zijn verhoort.

Ghy bidt my om mijn Min,
 Die ic *Tiagenus* lang voor desen gaf
 Die noyt sijn Herderin
 Verlaten sal, al waert dat hem een staf
 van gout wert voor de sijn geboon,
 Hy ruyld geen min voor s'Conings kroon.

Tiagenus sijn trou,
 En kan ic Herderinnetjen laken niet
 Maer denckt, o schoone Vrou,
 hoe menigmael ic heb door u gebiet
 U Lammertjens by een vergaert,
 Als ghy niet wel te pas en waert.

Ick kent dat ghy u dienst
 gewillig hebt gepresenteert aen mijn
 Maer lacy op 't onverzienst
 Veranderde mijn zinnen weer van dijn,
 So ras als ick dees jongen Helt
 Sijn Vee sagh drijven door het velt.

Ses jaren ist verleen
 Dat ick het oogs gegleur van u in nam,
 Wast eerst ghy mijn verscheen
 Dicht by de Beec daer't ruysschende water quam
 Af-vallen vande klippen neer,
 U eerst groete en ghy mijn weer.

De groet die ick u dee

Was uyt vriendschap, en niet uyt liefdens min,
Vermids *Tiagenee*
Al langh te vooren was in mijn zin
gehuys vest, daer hy noch in woont
dus hout u zin en mijn verschoont.

[Al hebben de princen haren wensch]

Op de stemme: *Den arbeyd valt den mensch soo suyr.*

AL hebben de Princen haren wensch,
So zjynse maer slaven vande mensch
Wy Herders hebben hier ons vree,
En zjyn nergens bekommert mee.

Al ist in't Hof heerlijk verciert,
Schoonder is ons wooning alhier gestiert,
Vol gras-bloemkens ende geboomt
Daer so menig Revierken stroomt.

Al is int Hof dat snaren-spel soet
Dat so menig herte verheugen doet,
Wy hebben dat soete gheklanck
Van soo menigh Vogel-sanck.

Al is in't Hof den Dis gestoffeert

Met al wat een menschen hert begeert,
 Wy hebben de vruchten soet
 En drincken uyt eenen klaren vloet.

Als is Conings hoofd om-ringt,
 Met een gouden kroone die cierlijc blinckt,
 Wy Herders dragen ooc een kroon
 Van wel-rieckende Bloemkens schoon.

Al heeft den Coningh in sijn hant
 Eenen gulden staf, om te heerschen het Lant,
 Wy dragen ooc eenen Scepter mee
 Over ons Schaepkens, Runders en Vee.

Geluckigh is de mensche die daer leeft,
 Die in alles zijn genoeg en heeft,
 Wat is doch al des werelds lust
 Als het herte is ongerust.

[Het glas van mijn geneught]

Op de stemme: *La sorte ma pigliar.*

Het glas van mijn geneught
 Is uyt gheloopen,
 Ick wil niet meer na vreught
 Noch blijschap hoopen,
 Nu ick mijn Liefkens gunst niet kan verwerven,
 Wil ick niet springen meer,
 Noch vrolijck zinghen weer,
 Maer droevigh sterven.

O Hemelen betreect
 U blauwe zalen,
 Met wolcken droef bedeckt
 Haer blijde stralen:
 Stort al u stroomen uyt, helpt my beschreyen
 Mijn ongheluck en rouw,
 Mids ick van mijn Joffrouw,
 Bedroeft moet scheyen.

O soete *Phillida*,
 Born van mijn suchten,
 U volgt geen vyand na,
 Waer toe dan 't vluchten?
 Merckt wien ghy schuwet, en quelt met duysent smerten,
 'Is *Tyter* die u dient,
 'Is *Tyter* die u mient,
 En mint van herten.

'Is hy die op u bout
 Sijns levens ruste,

'tIs *Tyter* die u hout
Voor al sijn luste,
'tIs *Tyter* die ghy kont alleen vermaken,
'tIs *Tyter* die u vrijt,
'tIs *Tyter* die u vlijt
In alle saken.

Dus *Phillida* u schoon
Vervormt u zinnen,
Gunt *Tyters*, *Tyters* loon,
Dats weder-minne:
Maeckt *Tyter* (dien't soo bangh is) doch niet banger,
Maer *Tyter* eens verblijt,
Lijt niet dat *Tyter* lijt
U strafheyt langer.

[Wel dus bedroeft joncvrou]

Op de stemme: *Lestmael gingh ick ter iacht.*

Jonghman.

WEL dus bedroeft Joncvrou
Mijn liefste Lief verheven
Waer toe soo grooten rou
In tbloeyen van u leven?
Hoe komt datmen u oogen ziet,
Met traentjes nat door groot verdriet,
Wat leet is u gheschiet?

Dochter.

Jonghman vraegt ghy noch dat
Wat leet dat my komt quellen,
Ghy vraeght na 'tkundigh pat,
Als veel loose Gesellen,
Oft ghy mijn schoon voor ooghen vleyt,

Ghy hebt achter mijn rug gheseyt
Ick spotte met de Meyt.

Jonghman.

Jonghvrou dats klappery,
Mijn Hert dat is ghelogen,
Mijn Lief ghelooft doch my,
Wilt u traentjes af-drogen,
Mijn komst geschiet op trou en eer
gelooft de Klappers nimmermeer
Die ons benijden seer.

Dochter.

Jonghman u woorden soet
Ontraden my het sorgen,
Doch of u hert is goet
Dat is voor my verborgen,
Doch so ghy my bemindt Jonghman,
So toont daer een merc teecken van
Ick ben te vreden dan.

Jonghman.

Om dat ghy brave vrou,
Niet meer behoeft te vreesen,
Soo sult ghy dan mijn trou
Terstont versekert wesen,
Daer is mijn handt, mijn lief, mijn lust,
Op trou wort ghy van my gekust,
Mijn Engel zijt gherust.

Dochter.

Jonghman nu is mijn hert
Van alle druck ontslagen,
Ick ben bevrijt van smert:
Adieu bedroefde dagen,
Al wat voor desen is gheschiet,
Dat ick uyt liefden u toe liet,
Dat roert de Klappers niet:

[Nu merck ick klaer voor oogen]

Op de stemme: *Fortuyn ghy doet mijn sinnen.*

NU merck ick klaer voor oogen
Uw' valsche spottery,
Dat dit is maer u pooghen
Om te bedrieghen my,
Om my door slim beleyt

Ghelijck ghy menigh Meyt
Al eer wel hebt ontoghen,
Rooven mijn zinlijckheyt.

Dit is maer u vermaken,
Hier toe zijt ghy ghezint,
Nu in mijn gunste te raken
Om van my zijn bemint,
En dan als ghy my zaeght
Verlieft soo't u behaeght,
Met op-gesperde kaken
Belacchen domme Maeght.

Hier toe strecken u praetjes,
Hier toe u wesen groen,
Hier toe u blijd ghelaetjes,
Hier toe u geyl ghesoen,
Hier toe al u ghequeel,
Hier toe u mal ghestreel,
Hier toe alle u daetjes,
Hier toe meer als te veel.

Als ghy door dese laghen,
Niet wist noch mijn gheweet,
Sont ghy een van u Maghen
Die dees verklaringh deet,
Of u mocht zijn ghegont
Bequamen tijdt en stont,
Om troulijck voor te draghen
U liefd' en s'herten gront.

Ick antwoorde met reden,
Gaf u daer in de keur,
Langh na den tijt verleden
Quam noch niet mijn Monsieur:
Na dacht ghy 'k Heb haer al
Rede ghebrocht soo mal
Dat sy self met ghebeden
Tot my wel komen sal.

Maer neen ick ken de streken
Der Vryers al te wel,
Ick moest zien beter teken
Van een deughdigh ghesel,
Eer ick soo liefdigh hecht
Mijn liefde aen een knecht:
Ghy zijt van een geweken,
Bedenckt u wel te recht.

Denckt dat dit u gescheeren
In't eynd' sal komen om,
Ghy rooft u selvens eeren,
Hoe zijt ghy doch soo dom,
Verkeert dijn boosen zin
En draeght op-rechte Min,
Laet u van my dit leeren,
Dien wegh moest ghy niet in.

FINIS.

Bruyd lofs liedeken,

Voyse: *O Angenietjen,, mijn honigh-bietjen.*

O Bruydegom troosje, o soete Roosje,
 Die met een vreemt ghedacht
 U liefde heeft verwacht,
 die met genuchjes, en soete kluchjes
 Vermaken sal u geest,
 waerom zijt ghy bevreest?
 Heeft u yemant, na 't Maegdelijck verstant
 wat wijs gemaect, en dit gelaect
 Die heeftet noyt gesmaect.

De zwacke vaetjes, u Kammeraeetjes,
 Het slechte Poppe-goet
 En kennen niet het soet
 Van 't trecke-becken, van't warme decken,
 Van't kittelen inde zy,
 En sulcke knoeyery,
 Geen soeter saeck, geen Hemelscher vermaeck,
 Geen meerder vreucht, geen meerder geneucht,
 Als dese, vande Jeucht.

Daer leert *men* soentjens, van veel fatsoentjens
 Om borsjes, hals en mont:
 O dat is soo ghesont,
 End dan by vlaechjes, met soete slaechjes
 En klapjes op het lijf:
 O bloet wat tijt-verdrijf,
 Gemaecte Bruyt, of waerde lieve spruyt,
 Edel vriendin, sterft in de Min,
 De wereld heeft veel in.

Al schijntse zwackjes, ick wed jou strackjes
 Den Bruyd'gom maeckt soo fier,
 Al waerse noch so quier,
 Geen kleyntje noch grootje, van al het sootje,
 Behalven onse Bruyt,
 Oft moet de kamer uyt,
 Doet op de deur, den Bruyd'gom isser veur
 Al wat ghy wilt, belooft hy milt,
 En laet dit Paer in stilt.

PRINCE.

Komt soete sackjes, vertelt ons quackjes
 En laet dit Paer te vreen,
 Dat bid ick yder een,
 Vrijers oft mantjes, oft vrolijcke quantjes
 Speelt lustigh handje-slagh
 Het is noch veer van dagh,
 Verbeurt ghy pant, 'tzijn soentjens voor d'hant,
 tot *een* besluyt, maect dat hier spruyt

Register: Aen-wijsende de liedekens van den Nieuwen Amstelredamschen Doele-vreught.

Schoonste beleefste Abra.	Fol. 3.
Comt Phebus met u vergulde waghén.	4.
Wat nieuws ick u vertellen moet.	5.
Al waer ick soo bemint.	6.
Wack're Herders vrolijck.	6.
Dirckje Maet ay wat een pret.	6.
Fillis quam Philander teghen.	7.
O Haesje men schat.	8.
Ick heb voor desen.	9.
O eenigh voedsel van mijn jeught	9.
Pronckje van dees Maeghden.	11.
Dat men nu eens van drincken spraeck.	11.
Cupid' onlanghs ghele'en.	12.
Kluchtige, tuchtige, Herderin.	13.
O cieraelijke cieraet.	14.
Reyn Maeghdeken met eeren.	15.
Moy Meysje ic heb voor desen.	16.
Ach Moord'resse.	16.
Wackere voetjes die u tret.	17.
Op s'werelds bodem soud' etc.	17.
Abra die te boven gaet.	19.
Galatea staect u snelle vlucht.	20.
Op een morgen-stond gewesen.	20.
Ach schoone Kerieckelia.	21.
Al hebben de Princen.	21.
Wel dus bedroeft Jongvrou.	22.
Nu merck ic klaer voor oogen.	23.
O Bruydegom troosje.	24.

EYNDE.

